

GYÖRFFY ÁKOS

A völgy emlékei

Két öreg almafa között a félig kidőlt asztal és a pad. Tizenöt éve nem jártam erre. Az asztalra feküdtem akkor, szeptember eleje volt, az almafák összeérő lombja eltakarta az eget. Egy egész délutánon át feküdtem ott, néha elaludtam, vagy félálomban néztem fel, a levelek közé. Iskolában kellett volna lennem, de képtelen voltam rá, hogy felszálljak a vonatra. Ott akartam lenni, a szőlőtőkék és a ribizlibokrok között, a gesztenyefák közelében, nagyszüleim földjén, ahol gyerekkoromban is mindig, tavasztól őszig, gyomlálástól gesztenyeszüretig.

De oda, oda fel nem merek már menni. Ami odalent történt, azt hittem, nem ér fel ide, de tévedtem. Eltűntek a nagy fák, szinte sehol nem látni már semmit, ami nagy. A fák a gyomnövényekre kezdenek hasonlítani, a gyomnövények pedig a fákra. Eltűntek az ösvények, széles, lánctalpas gépek nyomaitól járhatatlan utak szabdalták szét a parcellákat. Az egyetlen hely ez a kis

völgy, vagy széles árok inkább, ahol valamiért megmaradt ez a két almafa a félig kidőlt asztallal és paddal. Az egyetlen hely, ahol mintha nem történt volna meg az, ami körülötte mindenhol megtörtént.

A hajlásszög, az almafák hajlásszöge emlékeztetett valamire. Benne álltam abban, ami nincs már. Egy alig ötvenlépésnyi terület, mohalepte kövekkel és őzek nyomaival az esőktől felpuhult földben.

Sötétedett. Nem akartam otthagyni a helyet, vagy inkább őket nem akartam otthagyni, nagyszüleimet, akik sokkal inkább ott, az almafák alatt vannak, mint azalatt az otromba műkö-fedél alatt odalent, a temetőben. Mindaz, ami ők voltak, ott volt előttem, egyetlen képbe sűrítve, egyetlen képben rendezve el. És mindaz, ami nem ők, ami ellenük, létezésük megcsúfolásaként azóta történt, körbevette ezt az árokmélyi időtlenséget minden irányból.

Néhány lépés csak, és kikerülök innen, átlépek a megrontottba és az undort keltőbe, az elpusztítottba és a halottá tettbe.

Leültem a padra, rágyújtottam. Egyetlen, alig hallható recsenéssel mállott szét alattam a szüette és korhadt farönk. Lezuhantam a nedves, gombaszagú földre, az őznyomok közé. Vércse repült el felettem, a sötét hegygerinc felé. Az almafák csupasz ágrendszerén átragyogott a telihold.